سرمقاله

تولیددانش بنیان؛چگونه؟

ادامه از صفحه۱

.. و انتقال این علامت از طریق نظام قیمت و نظم طبیعی بازار صورت می‌گیرد. اگر می‌خواهیم سیگنال بهره‌وری، هادی تصمیمات بازیگران نظام اقتصادی ایران باشد، باید دولت از اخذ مالیات تورمی بی‌رویه، مداخله در نظام قیمتی و نظم طبیعی بازار جدا خودداری کند.

همچنین جابه‌جایی سریع و راحت نهاده‌های تولید نیازمند عرضه خدمات عمومی با کیفیت در حوزه اقتصادی است که استانداردهای حاکمیت شرکتی، ضمانت اجرایی قراردادها، کارآیی بازار دارایی‌های نامشهود و بازارهای مالی، به‌ویژه بازار ریسک (که در حال حاضر در ایران عملا وجود ندارد) را تقاید.

از سوی دیگر درباره زیربنای انسانی هم باید مراقب باشیم که گرفتار اشتباهات محاسباتی نشویم. بسیار نامحتمل است اگر قرار باشد هر فارغ‌التحصیل مقطع تحصیلات تکمیلی هر دانشگاه بی‌کیفیتی را سرمایه انسانی در نظر بگیریم. سرمایه انسانی ملتی مرفه با تحصیلات ابتدایی و متوسطه با کیفیت دانشگاه‌هایی در اتصال به شبکه جهانی نهادهای آکادمیک و فرهنگ و جامعه‌های آزاد و پویا و شکوفاست که قادرند تنازعات طبیعی تعاملات اجتماعی را به تعادل ظریفی از همکاری و رقابت تبدیل کنند.

در جمع‌بندی حرکت به سوی تولید دانش‌بنیان جهت‌گیری خوبی است؛ اما مقیاس این هدف‌گذاری سال نیست؛ دهه و نسل است.

مهم‌ترین باید و نبایدهای موضوع هم در حال حاضر به دولت (در معنای وسیع کلمه) بازمی‌گردد:

نخست: دولت باید از ایجاد تنش در سطح بین‌المللی پرهیز کند و با جامعه بین‌الملل راه صلح و دوستی پیش بگیرد.

دوم: از دخالت در نظم طبیعی بازار و نظام علامت‌دهی قیمت و توزیع سوبسید قلم‌های و وضع موانع ساختاری در تجارت داخلی و خارجی خودداری کند.

سوم: از کارفرمایی و حمایت مستقیم پروژه‌های های‌تک جنا خودداری کند. آیا با چنین توانی در بدنه حاکمیت وجود دارد؟ در فقدان چنین ملزوماتی آنچه اتفاق می‌افتد صرفا تضییع منابع ملی نخواهد بود؟

چهارم: از حیف و میل اموال ملی و بر هم زدن نظم بازار از طریق توزیع وام کمهیره و تسهیلات مشابه میان شرکت‌های مدعی تولید دانش‌بنیان به‌شدت پرهیز کند.

پنجم: از مداخله در تنظیم هنجارهای فرهنگی و اجتماعی دست بکشد و اجازه دهد «هزار آزاد ایده‌ها» مانند تمام کشورهای توسعه‌یافته ساختارهای اجتماعی و فرهنگی را شکل دهند. امر خصوصی جمعی و اجتماعی را به رسمیت بشناسد؛ امر سیاسی را زیرمجموعه امر اجتماعی ببیند و نه برعکس و به خاطر داشته باشد سیاست‌مداران نه می‌توانند و نه شایسته‌اند که همزمان نقش رهبران و گروه‌های مرجع اجتماعی و فرهنگی جامعه را ایفا کنند.

ششم: در کنار این موارد بهبود کیفیت خدمات عمومی برای ارتقای ضمانت اجرایی قراردادها و توسعه و ارتقای کارآیی بازارهای دارایی نامشهود و بازار ریسک را در دستور کار قرار دهند.

با تعقیب چنین مسیری می‌توان امیدوار بود که در مقیاس ۲ تا ۳ دهه، کشور جایگاه قابل ملاحظه‌ای در اکوسیستم تولید دانش‌بنیان پیدا کند.

حسین سلاح ورزی
نایب رئیس اتاق ایران
Alborz.payam@gmail.com

اخبار البرز

اورژانس البرز بیش از ۹ هزار ماموریت امدادی انجام داد

سرپرست دانشگاه علوم پزشکی البرز گفت: اورژانس این استان در ایام تعطیلات نوروزی ۹ هزار و ۳۶۹ ماموریت امدادی در جاده ها و مناطق شهری البرز انجام داد.

به گزارش پیام آشنا، دکتر شهرام صیادی گفت: ستاد طرح سلامت نوروزی ۱۴۰۱ که از تاریخ ۲۵ اسفند ۱۴۰۰ فعالیت خود را آغاز کرد که ۱۵ فروردین ماه به کار خود پایان داد.

او گفت: در این مدت هشت هزارو ۵۴۸ ماموریت غیر تصادفی و ۸۴۳ مورد ماموریت تصادفی در این مدت انجام شد که ۵۲۲ مورد تصادفات شهری و ۳۵۲ ماموریت تصادف جاده ای ثبت شد.

صیادی افزود: اورژانس هوایی البرز در تعطیلات نوروزی ۱۳ مورد امداد رسانی داشت. وی با اشاره به اینکه تیم های سلامت در بخش های مختلف بهداشت، درمان، غذا و دارو، اورژانس و دیگر بخش های مدیریتی و پشتیبانی با آغاز طرح سلامت نوروزی در آماده باش کامل بودند، تصریح کرد: مجموعه دانشگاه علوم پزشکی البرز در جهت تامین و حفظ سلامت مسافران نوروزی و البرزنشینان تمام تلاش خود را به کار بستند که از تمام حافظان سلامت در استان قدردانی می کنم. سرپرست دانشگاه علوم پزشکی البرز گفت: ۱۷هزارو ۲۴۸ نفر در ایام نوروز به مراکز پیش بیمارستانی البرز مراجعه کردند و از خدمات درمانی لازم بهره مند شدند. صیادی با اشاره به بازدید های نظارتی معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی البرز از مراکز درمانی افزود: بازدید مدیریتی از بیمارستان ها ۲۷۴ مورد، بازدید نظارتی از مراکز درمانی و تشخیصی ۴۲۴ مورد، بازدید پرستاری از مراکز درمانی ۱۷۱ مورد و بازدید از آزمایشگاه های تشخیصی طبی استان ۳۷۵ مورد انجام شده است.

سرپرست دانشگاه علوم پزشکی استان البرز خاطرنشان کرد: تعداد کل بازدید های معاونت بهداشتی در تعطیلات نوروزی امسال البرز از مراکز صنفی ۱۴ هزارو ۷۹۴ مورد بوده که ۴۲۶ مورد به دستگاه قضایی و ۱۷۴ واحد صنفی متخلف پلمب شدند.

در این مدت ۱۴ هزارو۹۵ کیلوگرم مواد غذایی فاسد و سطح واحدهای صنفی استان جمع آوری و معدوم شد.

آخرین رنگ‌بندی کرونایی البرز

سخنگوی ستاد کرونای البرز گفت: در حال حاضر فردیس، سلوجبلاغ و چهاربلاغ در وضعیت آبی و بقیه شهرستان‌ها در وضعیت زرد قرار دارند.

به گزارش پیام آشنا، مهرداد بابایی با اشاره به آخرین وضعیت شیوع کرونادر البرز اظهار کرد: در حال حاضر ۱۵۱ بیمار کرونایی در بیمارستان‌های استان بستری هستند.

وی ادامه داد: تعداد مراجعین سرپایی روزانه به مراکز درمانی و بهداشتی استان هم به ۶۴۴ نفر رسیده و تعداد تست مثبتی‌ها هم حدود ۱۲ نفر در روز است.

وی افزود: متاسفانه طی ۲۴ اخیر، یک نفر بر اثر ابتلای قطعی به کرونا جان خود را از دست داده است.

این مسئول تاکید کرد: با توجه به اینکه در شرایط تثبیت بیماری قرار داریم، از مردم درخواست می‌شود برای افزایش ایمنی عمومی، نسبت به تزریق دز سوم خود اقدام کنند.

بابایی در ادامه با اشاره به آخرین وضعیت رنگ‌بندی کرونایی در البرز گفت: در حال حاضر فردیس، سلوجبلاغ و چهاربلاغ در وضعیت آبی و بقیه شهرستان‌ها در وضعیت زرد قرار دارند.

رهبر انقلاب اسلامی در محفل نورانی انس با قرآن:

هر مسجد یک پایگاه قرآنی باشد

رهبر معظم انقلاب اسلامی قرآن را معجزه ابدی دانستند و فرمودند: قرآن معجزه پیغمبر است، این پیغمبر که پیغمبر خاتم است، دینش ابدی است، بنابراین معجزه‌اش هم باید ابدی باشد

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در اولین روز ماه مبارک رمضان در محفل نورانی انس با قرآن، ماه رمضان را ماه ضیافت و گسترده بی‌نهایت رحمت الهی خواندند و تطهیر قلب و انس همراه با تدبّر و تفقّه در قرآن را از عوامل مهم بهره‌مندی انسان از ضیافت پروردگار کریم برشمردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ورود به مهمانی بزرگ خدا را تیازمند همت انسان برای اجابت دعوت پروردگار خواندند و افزودند: اگر موفق به ورود به ضیافت‌الله شویم، از ما با فراهم کردن فرصت تقرب به خدا پذیرایی بی‌نظیری خواهد شد که چیزی بالاتر از آن قابل تصور نیست.

ایشان با اشاره به برکات و فرصت‌های اعمال ماه مبارک رمضان افزودند: این تعمت‌ها در واقع فرصت‌های بی‌بدیلی برای قرب به پروردگار است بنابراین باید با خشوع و خضوع از خداوند توفیق بهره‌مندی از این فرصت و پرهیز از معاصی را مسألت کنیم.

رهبر انقلاب با استناد به آیات قرآن، «ذکر» را از تلهای مبارک کتاب آسمانی و در نقطه مقابل غفلت که بلایی بزرگ است، دانستند و افزودند: تلاوت مستمر و انس با قرآن موجب ارتباط بیشتر با پروردگار است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای قرآن را معجزه جاودانه پیامبر خاتم برشمردند و افزودند: قرآن در همه ادوار تاریخ بشر، معارف مورد نیاز انسان را در صحنه وسیع و عظیم زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی، معنوی، حاکمیتی و همه ابعاد دیگر در اختیار قرار می‌دهد.

ایشان تعلّم، تدبّر و تفقّه یعنی آموزش و یادگیری عمیق را راز بهره‌مندی از معارف عمیق، باطنی و عالیه قرآن دانستند و افزودند: شرط دستیابی به این معارف، تطهیر دل و پاکیزگی روح است که این مسئله در دوره جوانی بسیار سهل‌تر است.

رهبر انقلاب به آیات چند نکته در خصوص مسئله تلاوت خطاب به قاریان قرآن بیان کردند. ایشان با ابراز خرسندی از فراوانی قاریان برجسته و خوش‌خوان کشورمان، این موهبت را مرهون انقلاب اسلامی دانستند و گفتند: امروز قاریان ما از بسیاری از قاریان کشورهای دیگر که حتی گاهی به عنوان استاد به ایران نیز دعوت می‌شوند، ممتازتر و با کیفیت‌تر تلاوت می‌کنند که این یک واقعیت افتخارآفرین است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: البته نباید کار را متمام‌شده دانست و باید همچنان به پیش رفت و تقایص را تکمیل کرد زیرا هر جا انسان با تصور پایان راه، توقف کند نقطه سقوط او است و این توصیه ما به همه فعالان از جمله نویسندگان، شاعران و طلّاب نیز است.

ایشان در توصیه بعدی، تلاوت را هنری مقدس خواندند و با تأکید بر اینکه این هنر باید در خدمت ذکر و دعوت به خداوند باشد، گفتند: تلاوت باید جوری باشد که بر ایمان شنونده بیفزاید. بنابراین نباید به تلاوت به عنوان یک هنر صرف نگاه کرد و اجازه داد حاشیه‌ها یا بعضی از خودنمایی‌ها بر حالت ذکر و دعوت به خدا غلبه کند.

رهبر انقلاب، موضوع «مهندسی تلاوت» را نیز تیازمند توجه ویژه قاریان دانستند و افزودند: مهندسی تلاوت یعنی به‌گونه‌ای با انتخاب لحن مناسب تلاوت کنید که در شنونده عمیقاً اثرگذار باشد و او را به تبعیت از کلام خدا وادارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فعالیت‌های قرآنی در کشور را خوب اما ناکافی ارزیابی کردند و در بیان پیشنهادی برای گسترش این فعالیت‌ها، گفتند: تبدیل مساجد در هر محله به پایگاه‌های قرآنی و تعامل و ارتباط با مساجد دیگر آن محله و تشکیل جلسات و مسابقات قرآنی در بین آنها، بهترین مشوّق برای وارد شدن نوجوانان و جوانان به وادی قرآن و بخصوص تربیت حافظان قرآن است.

ایشان افزودند: راه تربیت ۱۰ میلیون حافظ که چند سال قبل مطرح کردیم، وارد کردن نوجوانان به عرصه فعالیت‌های قرآنی است که اینگونه طرح‌ها می‌تواند به تحقق آن کمک کند

قنبرپور مطرح کرد:

پیش بینی ۲ هزار فرصت شغلی جدید در منطقه ویژه اقتصادی پیام

مدیر عامل منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین المللی پیام با اشاره به استقرار ۱۰۰ واحد تولیدی جدید طی سال جاری در این منطقه گفت: پیش بینی می شود که با استقرار این واحدها ۲ هزار فرصت شغلی دیگر در این مجموعه ایجاد شود.

به گزارش پیام آشنا،اکبر قنبرپور افزود:اکنون توسعه زیر ساخت ها با هدف استقرار واحدهای تولیدی و صنعتی با اولویت «ای‌تی » و «ای‌سی‌تی» در این منطقه در حال اجرایی شدن است و این امیدواری وجود دارد که امسال بتوانیم زمینه ایجاد ۲ هزار فرصت شغلی جدید را در پیام فراهم کنیم.

وی با بیان اینکه تاکنون ۲۴۴ سرمایه گذار در پیام مستقر شدند، گفت: با استقرار این شرکت ها بستری برای اشتغال پنج هزار و ۵۰۰ نفر در این منطقه فراهم شد

قنبرپور ادامه داد: از سوی دیگر در سالی که گذشت شاهد سرمایه گذاری هفت هزار میلیارد تومانی توسط بخش خصوصی و تولید یک هزار و ۸۰۰ نوع محصول و خدمات مهندسی و فناورانه در منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه‌بین المللی پیام بودیم.

مدیر عامل منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین المللی پیام در بخش سخنان خود به برنامه های این منطقه در سال جاری اشاره کرد و گفت: افزایش مسیرهای پروژی درپخش مسافری، توسعه شبکه حمل و نقل کالا به خصوص در حوزه گمرکی از جمله برنامه هایی است که امسال به دنبال تحقق آنها هستیم.

قنبرپور تحقق ۱۰ درصد از اقتصاد دیجیتال در راستای شبکه ملی اطلاعات را از دیگر برنامه های اصلی این منطقه عنوان و تصریح کرد: تبدیل پیام به بزرگ ترین مراکز داده کشور و استقرار صنایع فعال در حوزه آی‌تی، آی‌سی‌تی یکی از برنامه های مهم پیام در سال های پیش روی خواهد بود.

معاون کمیته امداد امام خمینی(ره) استان خبر داد:

آغاز به کار ۳۰۰ آشپز خانه برای اطعام نیازمندان در البرز

معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد امام خمینی(ره) البرز اعلام کرد: ۳۰۰ آشپزخانه برای اطعام نیازمندان استان در ماه مبارک رمضان آغاز به کار کردند.

به گزارش پیام آشنا، رضا لشینی افزود: در پویش ایران همدل کمیته امداد امام (ره) البرز با همکاری مراکز نیکوکاری، ائمه جمعه و خیران، تعداد ۳۰۰ آشپزخانه با عنوان «اطعام مهدوی» در سطح استان راه‌اندازی شده که روزانه ۵۰ هزار پرس غذای گرم بین نیازمندان البرزی توزیع می کنند.

وی با بیان اینکه طرح اطعام مهدوی یکی از فعالیت‌های کمیته‌امداد در ماه مبارک رمضان می‌باشد گفت: بر اساس هماهنگی‌های صورت گرفته علاوه‌بر این طرح پویش ایران مهربان باهدف جذب حامی برای ایتام و فرزندان محسنین به‌طور جدی پیگیری خواهد شد.

همچنین توزیع ۴۰۰ هزار بسته معیشتی، آزادی زندانیان جرایم غیر عمد، افطاری ساده و طرح مفتاح الجنه از جمله برنامه‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) استان البرز در ماه مبارک رمضان است.

لشینی با اشاره به اینکه در شرایط اقتصادی کنونی ، مددجویان و محرومان بیش از پیش نیازمند حمایت خیران هستند، افزود: بهره‌برداری از تمام ظرفیت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی اعم از خیران، اصناف، مراکز نیکوکاری، هیات‌های مذهبی، حسینیه‌ها، تکایا، نیروهای مقاومت بسیج و ایجاد تمهیدات لازم برای استفاده از ظرفیت داوطلبانه بسیجیان و گروه‌های جهادی در راستای برگزاری هرچه باشکوه‌تر اطعام مهدوی از اهداف و برنامه‌های کمیته امداد البرز در ماه رمضان محسوب می‌شود.

وی، با البرز اینکه ایران همدل پویشی برای همدلی، مواسات و کمک مومنانه به نیازمندان در ماه رمضان است، گفت: مراجعه حضوری به ۱۳ دفتر کمیته امداد امام (ره) و پیش از ۲۷۰ مرکز نیکوکاری طرف تعامل با این نهاد در استان البرز، تماس با شماره تلفن ۲۶۳۳۸۲۶۷۴۱ و ویز کمک نقدی به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۹۲۸۳۶۳ راههای مشارکت مردم نیکوکار در طرح اطعام مهدوی است.

مجمع تشخیص مصلحت درباره مجوز واردات خودرو دخالتی نداشت

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: هیئت رئیسه مجلس و شورای نگهبان درباره مجوز واردات خودرو تصمیم گیری کردند و هیئت عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت در این زمینه دخالتی نداشت.

به گزارش پیام آشنا، غنی نظری نماینده مردم خلخال در مجلس شورای اسلامی دیروز در تذکری شفاهی در رابطه با موضوع حذف بند واردات خودرو از لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ گفت: در خصوص حذف واردات خودرو از لایحه بودجه باید بگویم که مجلس دارای کمیسیون تلفیق بوده و صحن مجلس در این باره تصمیمات لازم را اتخاذ کرده است. واردات خودرو امروز از مطالبات مردم است و بارها نیز در خصوص ضعف خودروسازی داخلی در صحن علنی مجلس صحبت شده است.

وی ادامه داد: باید اجازه دهند تا رقابت ایجاد شود و خودروسازان داخلی تکانی بخورند.

نماینده مردم خلخال در مجلس تصریح کرد: اینکه مصوبه مجلس بدون اطلاع اعضای کمیسیون تلفیق و نمایندگان حذف شود اصلاً قابل قبول نیست. مردم و جوانان ایران چه از دیگران کمتر دارند که خودروی خارجی در اختیارشان نباشد؟ باید در بازار رقابت ایجاد کنیم.

نظری گفت: نکته مهم این است که فقط مجلس باید قانونگذاری کند. نمایندگان نباید اجازه دهند نهادهای دیگر در قانونگذاری دخالت کنند. بارها تأکید شده که نباید سایر بخش‌ها در حوزه قانونگذاری وارد شوند. این موضوع باعث وهن و ضعف مجلس است و آن را ناکارآمد نشان می‌دهد.

وی با اشاره به اینکه نمایندگان باید روی مصوبات خود مشروط بود و اجازه گرفته شد که اگر شورای نگهبان نظر و بند واردات خودرو با مجوز هیئت رئیسه صورت گرفته است»، این قابل قبول نیست، نه هیئت رئیسه این مجوز را دارد نه کمیسیون تلفیق می‌تواند بدون هماهنگی با سایر نمایندگان چنین کاری را انجام دهد.

نماینده مردم خلخال در مجلس خاطرنشان کرد: این موضوع باید مبرهن و مشخص شود و حرف دل همه نمایندگان است که نباید بدون اطلاع مجلس در مصوبات دستکاری صورت گیرد یا نهاد دیگری موازی با نمایندگان در قانونگذاری دخالت کند. شأن مجمع تشخیص مصلحت نظام مشخص است و تعریف خاصی دارد که مجمع باید متناسب با همان تعریف رفتار کند.

علی نیکزاد نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به تذکر نظری گفت: برای مجلس دربارهٔ واردات خودرو جدی باشند. گفت: در فراکسیون نوشته بودند که «حذف بند واردات خودرو با مجوز هیئت رئیسه صورت گرفته است»؛ این قابل قبول نیست، نه هیئت رئیسه این مجوز را دارد نه کمیسیون تلفیق می‌تواند بدون هماهنگی با سایر نمایندگان چنین کاری را انجام دهد.

خطیب‌زاده در نشست خبری:

آمریکا درباره مذاکرات هنوز تصمیم نگرفته است

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: آمریکا در مورد موضوعات باقی مانده در مذاکرات وین هنوز تصمیم سیاسی خود را نگرفته است و سعی می کند که موضوعات باقی مانده را گوگول مسائل سیاست داخلی خود کند.

به گزارش پیام آشنا،سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه دیروز در نشست خبری در پاسخ به سوالی در خصوص گزارش‌های دستگاه دیپلماسی کشورمان در سال گذشته، گفت: گزارشه دستگاه دیپلماسی در سال گذشته در حوزه‌ی رفع تحریم‌ها، خنثی‌سازی تحریم‌ها و صیانت از منافع مردم، بسیار قابل قبول بود.

وی افزود: در حوزه خنثی سازی تحریم‌ها کمک مؤثر دستگاه دیپلماسی برای ارتقای تجارت و مراودات عادی بخش‌های خصوصی و دولتی اعم از بخش‌های نفتی و غیرنفتی موفق بود. سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان تصریح کرد: سال گذشته سال سختی در موضوع کرونا و تأمین واکسن بود. خطیب‌زاده افزود: در حوزه رفع تحریم‌ها نیز اقدامات گسترده‌ای از سوی دستگاه دیپلماسی انجام شد و ما همه‌ا مذاکره و دعوا جلسه در وین و صدها جلسه در تهران و رفت و برگشت‌های متعدد حجم بسیار زیادی از فعالیت‌های دستگاه دیپلماسی بود. وی همچنین در واکنش به اعمال تحریم‌های جدید از سوی آمریکا گفت: آمریکا از این اقدامات متناقض زیاد کرده است. آنچه در خصوص یکی از هنرمندان ما رخ داد، یک نمونه از صدها هزار نمونه‌ای است که طی ۴۰ سال گذشته، آمریکا علیه ملت ایران انجام داده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه تصریح کرد: آمریکا نشان داده از منظر واشنگتن همه چیز سیاسی است و هر زمان لازم باشد همه‌ی ارزش‌ها را قربانی اهداف سیاسی خود می‌کند.

خطیب‌زاده اضافه کرد: آنچه در وین شاهد آن هستیم به خاطر رویکرد آمریکا است آمریکا در مورد موضوعات باقی مانده در مذاکرات وین هنوز تصمیم سیاسی خود را نگرفته است و تلاش می کند موضوعات باقی‌مانده را گوگول مسائل داخلی خود کند. وی تاکید کرد: ایران نمی‌تواند تا ابد صبوری کند. اگر آمریکا می‌خواهد توافقی داشته باشد باید تصمیم سیاسی خود را در اسرع وقت بگیرد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی در تشریح سفر اخیر «نریکه مورا» به تهران گفت: آقای مورا در این سفر حامل برخی نکات بودند که می‌خواستند با ما تبادل نظر کنند.

خبر

سوال ملی نمایندگان از وزیر بهداشت و درمان اعلام وصول شد

هیات رئیسه مجلس سوالات نمایندگان از وزیر بهداشت و آموزش پزشکی را اعلام وصول کرد.

به گزارش پیام آشنا، در پایان جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی هیات رئیسه مجلس سوالات نمایندگان از مسئولات اجرایی کشور را به شرح زیر اعلام وصول کرد:

–سوال ملی علی بابایی کازرانی نماینده مردم ساری و میاندورود از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص علت بی نظمی و بی برنامگی در مدیریت و ساماندهی درمان خصوصاً غذا و دارو

–سوال ملی فاطمه قاسم پور نماینده مردم تهران و تعدادی از نمایندگان از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص علت اجرایی نشدن مصوبه تبصره ۱۷ بودجه ۱۴۰۰ در موضوع نیلوپری

–سوال ملی سید محمد مولوی نماینده مردم آبادان از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص علت توزیع نامعادلانه پزشکان در سطح کشور

یادداشت

طالبان و بازگشت به نقطه صفر؟

در روزهایی که مذاکرات صلح میان طالبان و دولت پیشین افغانستان جریان داشت و این گروه هنوز نتوانسته بود بر تمامی کشور سلطه پیدا کند، بسیاری از فرماندهان و رهبران طالب بر این موضوع اصرار داشتند که این گروه نسبت به گذشته بسیار فرق کرده و بطور قطع تجربیات تلخ حکومت‌داری ۲۰ سال پیش در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و به‌خصوص زنان را تکرار نخواهد کرد.

رویکرد نسبتاً منعطف آن‌ها در چند ماه ابتدایی سلطه دوباره‌شان بر افغانستان نیز در تقویت این باور مؤثر بود. با این حال فرمان‌ها و اقدامات طالبان در روزهای اخیر همه این تصورات را در هم ریخته است. مسدود باقی ماندن مدارس دخترانه در مقطع دبیرستان آن هم باوجود وعده‌های اولیه در مورد بازگشایی آن‌ها، تداوم اجازه مسافرت برای زنان تنها، تشدید برخوردها با خبرنگاران و رسانه‌های جمعی، صدور فرمان‌های جدید در مورد پوشش کارمندان در محل کار و در نهایت تفکیک روزانه حضور مردم در پارک‌ها بر حسب جنسیت تنها بخشی از تحولاتی است که در روزهای گذشته رخ داده و از بازگشت طالبان به مدار ۲۰ سال پیش خبر می‌دهد.

اکنون سؤال اساسی این است چرا رهبران طالبان به یکباره چنین تغییر مسیری را در پیش گرفته و وعده‌ها و اظهارات پیشین خود در قبال مسائل متعدد و از جمله در مورد بازگشایی مدارس دخترانه را نقض کردند؟ در یک نگاه اجمالی شاید بتوان به سه عامل مهم و تأثیرگذار در این زمینه اشاره کرد.

در وهله نخست این تغییر جهت را می‌توان به شکاف‌ها و اختلاف نظرهای درونی طالبان مرتبط دانست؛ درجایی که میان گروه‌های تندرو و میانه‌رو طالبان بر سر چنین مسائلی دیدگاه‌هایی کاملاً متفاوتی وجود دارد. پس از تصرف کابل جناح‌های تندرو موفق شدند بیشتر مناصب کلیدی و حساس سیاسی و اجتماعی داخلی را در اختیار گرفته و جناح‌های میانه‌رو را در مناصبی عمدتاً مرتبط با جهان خارج درگیر سازند.

باتوجه به چنین ترکیب‌بندی شاید از همان ابتدا انتظار می‌رفت روندی سخت‌گیرانه در حوزه داخلی در پیش گرفته شود؛ اما برخی ملاحظات خارجی از یکسو و توصیه فرماندهان و رهبران به اعضای طالبان در مورد پرهیز از سخت‌گیری یکباره بر مردم از سوی دیگر، مانع تحقق این امر شد. اکنون باتوجه به دگرگونی‌های به‌وجود آمده در برخی مؤلفه‌های تأثیرگذار خارجی و از آن مهم‌تر نگرانی‌ها در مورد ظهور تارضایتی در میان اعضایی که کوتاهی در اجرای شریعت اسلامی را مغایر با اهداف مبارزاتی خود می‌دانند، رهبران طالبان تصمیم گرفته‌اند با اعمال سخت‌گیری‌های بیشتر مانع تشدید شکاف‌ها و اختلاف‌نظرهای داخلی شوند؛ شکاف‌ها و اختلافاتی که می‌تواند بستر رشد داعش و دیگر گروه‌های رقیب طالبان را فراهم کند.

تداوم معضلات طالبان با جامعه جهانی و به‌ویژه سرخوردگی آن‌ها در کسب شناسایی رسمی از سوی جامعه بین‌المللی را می‌توان دومین عامل تأثیرگذار در تغییر رویه طالبان ارزیابی کرد. طالبان از ابتدای سلطه بر کابل برای به‌رسمیت شناخته‌شدن از سوی جامعه جهانی تلاش زیادی به‌عمل آوردند چنان‌که در این مسیر حتی حاضر شدند در اجرای برخی اصول بنیادین خود انعطاف‌پذیری نشان دهند.

اما گذشت زمان رهبران طالبان را متقاعد کرد که نه تنها چشم‌انداز روشنی برای شناسایی رسمی آن‌ها وجود ندارد، بلکه این انعطاف‌پذیری‌ها نیز روزبه‌روز برای اعضای عادی کمتر قابلیت توجیه پیدا می‌کند. نتیجه نهایی همان رفتاری شد که اکنون از سوی طالبان مشاهده می‌کنیم؛ حرکت در جهت کم‌توجهی و نادیده‌گرفتن ملاحظات خارجی و بازگشت به مسیر سنتی که دو دهه قبل تجربه شده و از پذیرش و حمایت اکثریت اعضای طالبان برخوردار است.

سرانجام در بررسی تغییر رفتار طالبان باید به عامل تأثیرگذار مهم دیگر یعنی تغییر شرایط بین‌المللی نیز اشاره کرد. درگیری قدرت‌های بزرگ جهانی در اوکراین موجب شده بحث افغانستان و اقدامات و عملکرد طالبان در این کشور به حاشیه رانده شود؛ تقریباً مشابه همان شرایطی که پس از حمله آمریکا به عراق رخ داد و بسیاری آن را نقطه شروع تضعیف‌دولت پیشین افغانستان تلقی می‌کنند.

اما بحران اوکراین نتایجی کاملاً معکوس برجای گذاشته و به نفع طالبان تمام شد، چراکه آن‌ها را از زیر بار توجه و فشار افکار عمومی دنیا خارج کرد. در عین حال این بحران به طالبان که پس از سلطه بر افغانستان در ارتباط میان دو بلوک شرق و غرب تا حدی دچار سرگردانی شده بودند، کمک کرد تا به نتایج قاطع‌تری در این زمینه دست پیدا کند. سفرهای اخیر مقامات چین و روسیه به کابل را می‌توان در همین چارچوب تحلیل کرد.

میراحمد رضامشرف
کارشناس مسائل افغانستان
Alborz.payam@gmail.com